

ČR zakládajícím členem konsorcia ACTRIS ERIC

3.5.2023 - | Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

Statutární sídlo konsorcia ACTRIS ERIC se nachází ve Finsku v Helsinkách, jeho ústředí je situováno ve Finsku a Itálii. ČR je do konsorcia ACTRIS ERIC zapojena prostřednictvím MŠMT a českého národního uzlu, kterým je velká výzkumná infrastruktura ACTRIS-CZ.

Konsorciem ACTRIS ERIC je v pořadí již 17. právnickou osobou ERIC, do níž se ČR zapojuje jako členský stát, a celkově 26. konsorciem ERIC ustaveným v Evropě.

ACTRIS: Výzkumná stanice Jungfrauoch, Švýcarsko (Foto: Hermann Erik)

Evropská výzkumná infrastruktura ACTRIS

ACTRIS ((Aerosol, Clouds and Trace Gases Research Infrastructure) je distribuovaná evropská výzkumná infrastruktura zaměřená na vysoce kvalitní pozorování atmosférických aerosolů, oblaků, reaktivních plynů a zkoumání jejich interakcí. Poskytuje přesné údaje, služby a postupy týkající se 4D variability oblaků, krátkodobých atmosférických složek a fyzikálních, optických i chemických vlastností aerosolů. Evropská výzkumná infrastruktura ACTRIS je provozována v režimu otevřeného přístupu, to znamená, že uživatelům z veřejného anebo soukromého sektoru poskytuje přístup ke službám poskytovaným jak centrálními, tak národními zařízeními ACTRIS. Uživatelé prostřednictvím uvedených zařízení ACTRIS mohou realizovat své vědecké experimenty, využívat pokročilé přístrojové vybavení, technické služby, tréninkové kapacity a zkušenosti expertů pracujících na těchto zařízeních. Uživatelé budou moci rovněž využívat služby datového centra ACTRIS.

ACTRIS: Observatoř a měřící stanice Sunnblick, Rakousko (Foto: G. Weyss, ZAMG)

Česká účast v evropské výzkumné infrastruktuře ACTRIS

Evropská výzkumná infrastruktura ACTRIS je zařazena jako takzvaná ESFRI Landmark v rámci **Cestovní mapy Evropského strategického fóra pro výzkumné infrastruktury** (ESFRI) a současně na jejím ekvivalentu, Cestovní mapě velkých výzkumných infrastruktur ČR.

Velká výzkumná infrastruktura ACTRIS-CZ poskytuje odborné služby v oblasti atmosférických věd, a to zejména pro výzkum atmosférických aerosolů, oblaků a reaktivních plynů. Její hostitelskou institucí je **Český hydrometeorologický ústav**. Dalšími účastníky v projektu jsou také **Centrum výzkumu globální změny AV ČR, v.v.i.**, **Masarykova univerzita**, **Ústav chemických procesů AV ČR, v.v.i.** a od roku 2023 také **Ústav fyziky atmosféry AV ČR, v.v.i.**

Kapacity ACTRIS-CZ tvoří **NAOK** (Národní atmosférická observatoř Košetice) a technologické vybavení a příslušenství partnerských institucí. Výsledky výzkumu realizovaného prostřednictvím ACTRIS-CZ jsou využívány v praktických aplikacích, jakou je vývoj modelů předpovědi počasí, zejména poté extrémních situací (např. sucho, povodně, bouře apod.). Výstupy dosažené za využití ACTRIS-CZ tak mimo jiné přispívají k předcházení vzniku krizových environmentálních situací.

ACTRIS-CZ: Meteorologická observatoř Milešovka, ČR

Poskytovatelem účelové podpory na projekt velké výzkumné infrastruktury ACTRIS-CZ,

která v roce 2023 činí 31,5 milionu korun, je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

<https://www.msmt.cz/cr-zakladajicim-clenem-konsorcia-evropske-vyzkumne>